

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 144/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Ž., V., zastúpeného advokátom Mgr. C. S., Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob/201/2011 a jeho rozsudkom z 27. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Ž. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2012 doručená sťažnosť Ing. J. Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského

súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob/201/2011 a jeho rozsudkom z 27. októbra 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sa 1. júna 2009 domáhal zaplatenia sumy 2 594,90 € s príslušenstvom „na tom skutkovom základe, že na základe objednávky žalovaného som žalovanému dňa 9. 7. 2007 dodal počítač MacBook Pro 15, pričom žalovaný pri prevzatí tovaru zaplatil len 10 % dohodnutej kúpnej zmluvy s tým, že zvyšnú časť kúpnej zmluvy v sume 2 594,90 € spolu s príslušenstvom uhradí do 31. 12. 2007.

Okresný súd v Martine rozsudkom č. 17 Cb/160/2009 môjmu návrhu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.594,90 € spolu s prísl. a súčasne zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

Na základe odvolania podaného žalovaným Krajský súd v Žiline rozsudkom č. 13 Cob/201/2011 zo dňa 27. 10. 2011 odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že môj návrh na zaplatenie sumy 2.594,90 € spolu s prísl. zamietol.“.

Sťažovateľ ďalej argumentoval tým, že „Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7 (§ 213 ods. 1 OSP). Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 OSP). Mám za to, že pokiaľ sa chcel odvolací súd odchýliť od skutkového zistenia súdu prvého stupňa, ku ktorému dospel na základe pred ním bezprostredne vykonaného dokazovania výpoveďou účastníkov konania alebo svedkov, mal v súlade so zákonom zopakovať sám taký dôkaz spôsobom, ktorý určujú ustanovenia § 126 a § 131 ods. 1 OSP, a zadovážiť si tak rovnocenný (plnohodnotný, t. j. s rovnakou výpovednou hodnotou) podklad pre jeho prípadné odlišné hodnotenie. Je zásadne neprípustné, aby odvolací súd prehodnotil výsledky dokazovania a z nich vyplývajúce skutkové zistenia bez toho, aby tieto dôkazy sám zopakoval. V prejednávanej veci odvolací súd na pojednávaní dňa 27. 10. 2011 vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovaného a oboznámil sa s obsahom výpovedí svedkov a listinných dôkazov, žiadne iné dôkazy neboli na odvolacom pojednávaní vykonané. Za tohto stavu ale odvolací súd nemal dostatočný a rovnocenný

(s rovnakou výpovednou hodnotou) skutkový podklad pre zmenu rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý na rozdiel od neho vykonal dokazovanie aj výpoveďami svedkov. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci je v rozpore s procesnými zásadami priamosti a ústnosti, nakoľko odvolací súd rozdielne hodnotil dôkazy vykonané bezprostredne pred súdom prvého stupňa (napr. svedkov) bez toho, aby si ich zopakovaním zadovážil rovnocenný podklad pre závery o vierohodnosti vylúchaných osôb, resp. aby vo veci vykonal ďalšie dôkazy, ktoré súd prvého stupňa nevykonal.“.

Sťažovateľ sa nestotožňuje so závermi, ku ktorým dospel krajský súd, podľa ktorého medzi sťažovateľom „a žalovaným nedošlo k uzavretiu zmluvy o dielo, nakoľko žalovaným tvrdené práce som si ja neobjednal a ani neboli uskutočnené v môj prospech. Odvolací súd opakoval dokazovanie sám, a to mojím a žalovaného výsluchom a na základe takto zopakovaného dokazovania dospel k odlišným skutkovým zisteniam, pričom z výsluchu môjho a ani žalovaného nevyplynuli iné skutočnosti ako boli uvádzané pred súdom prvého stupňa. Na základe takto zopakovaného dokazovania dospel však odvolací súd k názoru, že z dôvodu neformálnosti žalovaný preukázal uzavretie zmluvy o dielo podľa ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom predmet a cena diela podľa názoru odvolacieho súdu vyplynul z faktúry, ktorú vystavil žalovaný v spojení so subdodávateľskými faktúrami. Podľa názoru odvolacieho súdu to, že rozsah, resp. predmet diela údajne medzi nami dohodnutý bol zrealizovaný a dielo malo byť mne poskytnuté, malo vyplynúť zo samotnej fotodokumentácie na č. 1. 57 až 59 spisu. Uvedené tvrdenia odvolacieho súdu považujem za arbitrárne a v rozpore so základnými zásadami uzatvárania zmluvných vzťahov. Podľa názoru odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí vyplýva, že na platné uzavretie zmluvy o dielo postačuje jednostranne vystavená faktúra zhotoviteľa v spojení s faktúrou, ktorú ďalšia firma vystaví zhotoviteľovi. Týmto sú podľa názoru odvolacieho súdu splnené základné obligatórne náležitosti zmluvy o dielo a to dohoda o predmete diela a dohoda o cene diela. Skutočnosť, že dielo bolo vykonané a poskytnuté objednávateľovi, majú podľa názoru odvolacieho súdu preukazovať fotky, na ktorých sú zachytené nejaké predmety bez ich bližšej špecifikácie. Zmluva o dielo v zmysle ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka je dvojstranný úkon, zložený z dvoch jednostranných právnych úkonov a to návrhu na uzavretie zmluvy a jeho akceptáciou. Na platné uzavretie zmluvy o dielo sa vyžaduje

dohoda o určení zmluvných strán, o predmete diela a dohoda o cene, pokiaľ zmluvné strany prejavia vôľu uzavrieť zmluvu o dielo aj bez určenia ceny. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že k uzavretiu zmluvy o dielo nemôže dôjsť len na základe jednostranného úkonu zhotoviteľa tak, ako to prezentuje odvolací súd vo svojom rozhodnutí.

Mám za to, že v danom prípade, sú právne závery a skutkové zistenia odvolacieho súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa a ani z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia rozhodnutia nevyplývajú, a preto treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. októbra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Cob/201/2011 porušené bolo.

II. Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. októbra 2011 sp. zn. 13 Cob/201/2011 zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

III. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi všetky trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu Mgr. C. S...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nestranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Sťažovateľ zastáva názor, že rozhodnutie krajského súdu je založené len na jednostranných skutkových tvrdeniach bez bližšieho vysvetlenia zistení a odôvodnenia skutkových okolností, z ktorých vyvodil, že si objednal u žalovaného dielo, ktoré bolo vykonané pre neho, a že došlo k dohode o predmete a cene diela tak, ako to uvádza žalovaný. Sťažovateľ je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), pretože z neho nevyplýva, akými úvahami sa krajský súd riadil, k akým záverom dospel a z čoho vychádzal. Sťažovateľ preto považuje sťažnosťou napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a z toho dôvodu ním malo dôjsť k porušeniu v sťažnosti označených práv.

Podstatou sťažovateľom v sťažnosti namietaných skutočností vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 13 Cob/201/2011 z 27. októbra 2011 je jeho tvrdenie, že ak sa krajský súd chcel odchýliť od skutkového zistenia súdu prvého stupňa, ku ktorému dospel na základe pred ním bezprostredne vykonaného dokazovania výpoveďou účastníkov konania alebo svedkov, mal zopakovať takýto dôkaz spôsobom, ktorý určujú § 126 a § 131 ods. 1 OSP, a zabezpečiť si tak rovnocenný (plnohodnotný) podklad na jeho prípadné odlišné hodnotenie.

Podľa sťažovateľa je preto konanie odvolacieho súdu v rozpore s procesnými zásadami priamosti a ústnosti, pretože odvolací súd rozdielne hodnotil dôkazy vykonané bezprostredne pred súdom prvého stupňa bez toho, aby si ich zopakovaním zadovážil rovnocenný podklad na závery o vierohodnosti vylúchaných osôb, resp. aby vo veci vykonal ďalšie dôkazy, ktoré súd prvého stupňa nevykonával.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Ústavný súd teda, tak ako to už vo viacerých svojich nálezocho vyslovil, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmavať ich rozhodnutia, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade so základným právom na súdnu ochranu zakotveným v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Krajský súd napadnutým rozsudkom na základe odvolania žalovaného zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 17 Cb 160/2009-113 z 15. júna 2010 v spojení s opravným uznesením č. k. 17 Cb 160/2009-138 zo 14. marca 2011 vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť s'ťažovateľovi sumu 2 594,90 € so 14,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2 594,90 € od 1. januára 2008 do zaplattenia a vo výroku o trovách prvostupňového konania tak, že žalobu o zaplattenie 2 594,90 € so 14,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2 594,90 € od 1. januára 2008 do zaplattenia zamietol.

Krajský súd najskôr k procesnému postupu uviedol, že „... v súvislosti s podaným odvolaním žalovaného bolo vo veci nariadené ústne odvolacie pojednávanie podľa ust. § 214 ods. 1 písm. a) O. s. p., pretože bolo potrebné zopakovať dokazovanie za aplikácie ust. § 213 ods. 3 O. s. p., keďže odvolací súd bol toho názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Krajský súd na nariadenom odvolacom pojednávaní dňa 27. 10. 2011 dokazovanie zopakoval v potrebnom rozsahu tak, ako vyplýva zo zápisnice o súdnom pojednávaní zo dňa 27. 10. 2011, keď okrem výsluchu žalobcu a žalovaného pred odvolacím súdom bolo zopakované dokazovanie v rozsahu listinných dôkazov tvoriacich súčasť spisového

materiálu, faktúrou žalobcu č. 2007121503, urgenciami o úhrade predmetnej faktúry zaslanými žalovanému, faktúrou vystavenou žalovaným č. rs 2007017, hmotnoprávnym úkonom započítania pohľadávok a záväzkov zo dňa 31. 12. 2007, subdodávateľskými faktúrami vystavenými žalovanému č. FV-5117/2007-VS 10145117, č. 070737, e-mailovou komunikáciou, fotodokumentáciou, obsahom zápisníc o súdnom pojednávaní pred okresným súdom, súčasťou ktorých sú výpovede svedkov A. V., A. Š., P. O., Ing. M. P., preddavkovou faktúrou vystavenou žalobcom žalovanému, ďalšími listinami tvoriacimi súčasť spisového materiálu, pričom k rozsahu zopakovaných dôkazov nemali účastníci súdneho konania žiadne pripomienky, návrhy, doplnenia.

Na základe zopakovaného dokazovania v rozsahu potrebnom pre posúdenie odvolacích dôvodov žalovaného a tvrdení žalobcu krajský súd dospel k odlišnému skutkovému zhodnoteniu a právnemu posúdeniu než okresný súd v napadnutom rozsudku. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu, žalovaného, ktoré boli protichodné a výsledkov zopakovaného dokazovania bolo podstatné v odvolacom konaní zodpovedať, či medzi žalobcom a žalovaným navzájom boli kreované zmluvné vzťahy, z ktorých oproti stáli zmluvné práva a povinnosti, to znamená, či recipročne žalobca a žalovaný dohodli poskytnutie si vzájomných plnení. Pri tomto posudzovaní bolo nevyhnutné vziať do úvahy, že tak žalobca, ako aj žalovaný sú podnikateľské subjekty, ktoré vstupujú aj do obchodno-záväzkových právnych vzťahov (§ 2 ods. 2 písm. a/, b/ Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník ako hmotné právo, ktorý upravuje okrem iného aj záväzkové vzťahy, je vybudovaný na princípe neformálnosti v súvislosti s kreovaním zmluvných vzťahov. S týmto princípom je zákonite spojený dôsledok vyplývajúci z ust. § 43 Občianskeho zákonníka, aplikovateľný aj pre obchodné záväzkové vzťahy, vzhľadom k subsidiárnej použiteľnosti Občianskeho zákonníka ako hmotného práva, vyjadrenej v ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka.“.

S poukazom na § 43 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sú účastníci povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť ku vzniku rozporov, krajský súd uviedol:

«Pokiaľ v rámci princípu neformálnosti, na ktorom je založený Obchodný zákonník ako hmotné právo, v záväzkových vzťahoch a následku takéhoto správania sa účastníkov

zmluvných vzťahov, v danom prípade žalobcu a žalovaného, sa dôsledne nedbalo na úpravu zmluvných vzťahov takým spôsobom, aby sa odstránilo to, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, tak pri vyvolaní súdneho sporu nie je možné len jedným smerom aplikovať princíp neformálnosti, a to pri konštatovaní existencie zmluvného vzťahu, ktorý mal uzavrieť žalobca so žalovaným a nepoužiť rovnaký princíp neformálneho kreovania zmluvného vzťahu, ktorý uskutočnil žalovaný so žalobcom. Na základe týchto vzájomností medzi princípom neformálnosti kreovania záväzkových vzťahov a dôsledkov vyplývajúcich z ust. § 43 Občianskeho zákonníka nemohlo obstať konštatovanie vykonané okresným súdom v napadnutom rozsudku v tom smere, že len žalobca preukázal uzavretie kúpnej zmluvy so žalovaným podľa ust. § 409 a nasl. ust. Obchodného zákonníka, ale už žalovaný nemal preukázať uzavretie zmluvy o dielo so žalobcom v zmysle ust. § 536 a nasl. ust. Obchodného zákonníka. Tak pre žalobcom tvrdenú kúpnu zmluvu, ako aj pre žalovaným preukazovanú zmluvu o dielo tu existoval spoločný sumár dôkazov, a to nielen tvrdenia žalobcu, žalovaného, ale aj listinné dôkazy, a to faktúra žalobcu č. 2007121503, faktúra žalovaného č. rs 2007017, svedecké výpovede, fotodokumentácia tvoriaca súčasť spisového materiálu. Z výpovede tak žalobcu, ako aj žalovaného pred krajským súdom a z rozsahu zopakovaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že za rovnakých pomerov malo dôjsť k uzavretiu tak kúpnej zmluvy, ako aj zmluvy o dielo. Vzhľadom k týmto spoločným východiskovým okolnostiam potom nebolo na mieste tvrdiť, že len na základe výpovede žalobcu, faktúry žalobcu č. 2007121503 bola preukázaná Kúpna zmluva, predmetom ktorej bol predaj počítača MacBook Pro 15 za cenu 86 860,- Sk a súčasne pri existencii výpovedí žalovaného, ním predloženej faktúry č. rs 2007017, fotodokumentácii na č. l. 57, 58, 59 spisu uzavrieť, že k preukázaniu zmluvy o dielo uzavretej žalovaným so žalobcom nemalo dôjsť, podľa konštatovania okresného súdu.

S týmito skutkovými závermi sa krajský súd nestotožnil, pretože ak sa z hľadiska neformálnosti poskytla ochrana práv žalobcovi v tom, že na základe jeho tvrdenia, vystavenej faktúry č. 2007121503 na dodávku počítača žalovanému v celkovej cene v tom čase 86 860,- Sk, bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným kúpna zmluva podľa ust. § 409 a nasl. ust. Obchodného zákonníka, tak z rovnakého dôvodu, princípu neformálnosti pri kreovaní zmluvných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným bolo nevyhnutné poskytnúť ochranu aj právam žalovaného, ktorý podľa predloženej faktúry č. rs 2007017, doloženej

fotodokumentácie do spisového materiálu na č. l. 57 – 59, preukázal uzavretie zmluvy o dielo so žalobcom podľa ust. § 536 a nasl. ust. Obchodného zákonníka. Ako predmet kúpnej zmluvy vyplýval z faktúry žalobcu č. 2007121503 a jeho cena, tak predmet zmluvy o dielo a jeho cena vyplývala z faktúry žalovaného č. rs 2007017 (č. l. 48 spisu) na 78 161,50 Sk, v spojení so subdodávateľskými faktúrami pre žalovaného č. FV-5117/2007 (č. l. 51 spisu), č. 070737 (č. l. 52 spisu). To, že rozsah, resp. predmet diela dohodnutý žalovaným so žalobcom bol zrealizovaný a dielo žalobcovi poskytnuté, vyplynulo zo samotnej fotodokumentácie na č. l. 57 až 59 spisu. Predmetom diela podľa faktúry žalovaného č. rs 2007017 bola propagačná, reklamná činnosť slúžiaca na vytvorenie prezentačného miesta pre žalobcu, a to v súvislosti s prezentáciou výrobkov „A.“, pričom išlo o projekt žalobcu.»

Krajský súd po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že v okolnostiach danej veci bolo preukázané jednak uzavretie kúpnej zmluvy medzi sťažovateľom a žalovaným, ktorej predmetom bol počítač MacBook Pro 15 za kúpnu cenu 86 860 Sk, ale tiež zmluvy o dielo, predmetom ktorej bolo vykonanie propagačnej, reklamnej (prezentačnej) činnosti žalovaným pre sťažovateľa v rozsahu vyplývajúcom z faktúry č. rs 2007017. Následne krajský súd vyhodnotil tieto záväzkové vzťahy ako podmienené, a to aj „v rovine ich ceny“.

Na základe uvedeného považoval krajský súd podľa výsledkov zopakovaného dokazovania za preukázané, «že žalobca so žalovaným uzavrel kúpnu zmluvu na predaj počítača MacBook Pro 15, ktorý mu bol dodaný, a súčasne žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo plnenie, v rozsahu vyplývajúcom z faktúry žalovaného č. rs 2007017 spočívajúcom v prezentačnej, reklamnej činnosti vykonávanej v prospech žalobcu, v súvislosti s realizáciou projektu výrobkov „A.“. Krajský súd konštatuje, že vzájomná podmienenosť kúpnej zmluvy a zmluvy o dielo bola daná okolnosťami, za ktorých došlo k neformálnemu spôsobu kreovania predmetných zmluvných vzťahov, keď ich dôvodom, spoločným základom bola prezentačná akcia v budove M. súvisiaca s projektom výrobkov „A.“, ktorú zabezpečoval žalobca. Vzájomnosť predmetných zmluvných vzťahov a ich podmienenosť potvrdil v konečnom dôsledku aj sám žalobca na pojednávaní pred okresným súdom, a to dňa 18. marca 2010 (č. l. 64 rub spisu),

keď uviedol, že podmienkou účasti na uvedenom projekte bolo to, že každý, kto sa chce na projekte zúčastniť, musí produkt „A.“ užívať. Kúpna zmluva, zmluva o dielo, boli tak vzájomne na seba závislé, podmienené a mali spoločný základ, ktorým bola realizácia projektu produktov „A.“, spojená s účasťou na tomto projekte. V podstate, pokiaľ by nebol projekt zameraný na prezentáciu produktov „A.“, ktorý zabezpečoval žalobca, tak by ani k uzavretiu kúpnej zmluvy a zmluvy o dielo medzi žalobcom a žalovaným nedošlo. Vzájomná podmienenosť zmluvných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, a to že žalobca dodá žalovanému počítač, v rozsahu ktorej hodnoty kúpnej ceny žalovaný vykoná pre žalobcu dielo v prezentačnej, reklamnej činnosti na zrealizovanie projektu, nepochybne vyplynula zo zopakovaného dokazovania pred krajským súdom, ako aj z výpovedí nielen žalobcu, žalovaného, ale aj zo svedeckých výpovedí pani Š., pána O., hodnovernosť ktorých dôkazov v štádiu konania a rozhodovania krajského súdu nebola spochybnená, žiadnym dôkazom vyvrátená. K úplnosti sa poukazuje, že spoločným menovateľom zmluvných vzťahov žalobcu a žalovaného bolo zabezpečenie prezentačného miesta pre žalobcu, ktorý mal realizovať projekt súvisiaci s výrobkami „A.“.

Vzájomná závislosť a podmienenosť zmluvných vzťahov bola preukázaná aj výškou ceny plnenia, keď po úhrade 10 % z kúpnej ceny počítača výsledná suma predstavovala v tom čase 78 174,- Sk, t. z. 2 594,90 Eur, a plnenie žalovaným pre žalobcu podľa faktúry č. rs 2007017 bolo vyjadrené sumou 78 161,50 Sk, t. z. 2 594,49 Eur. Vzájomnosť a podmienenosť plnení bola tak vyjadrená aj ich vzájomnou výškou hodnoty, z ktorého dôvodu sa krajský súd stotožnil s argumentáciou žalovaného, že na dané zmluvné vzťahy bolo nevyhnutné aplikovať ust. § 275 ods. 2 Obchodného zákonníka. Účelom a zmyslom uvedenej podmienenosti vzájomných zmluvných vzťahov bolo, že žalovaný v hodnote počítača od žalobcu vykoná prezentačnú, reklamnú činnosť, výsledkom ktorej bude hmotne zachytený výsledok takejto činnosti, čo bolo preukázané doloženou fotodokumentáciou a týmto poskytnutým protiplnením žalovaného budú vysporiadané záväzkové vzťahy medzi žalobcom a žalovaným. Túto vzájomnú podmienenosť a účel, ktorým bolo dosiahnuť vyrovnanie vzájomných záväzkov žalobcu a žalovaného, potvrdila svedkyňa Š., keď uviedla, že žalovaný mal pre žalobcu robiť reklamu a za toto žalovaný dostane počítač. Hoci svedkyňa Š. osobne pri tomto dojednaní nebola a išlo o nepriamu svedkyňu, v konečnom dôsledku potvrdila vykonanie reklamy žalovaným a jej súvislosť s projektom

zabezpečeným žalobcom týkajúcim sa výrobkov „A.“. Svedok O. tiež potvrdil, že žalovaný robil reklamy, propagačný materiál, a tým bude počítač poskytnutý žalobcom žalovanému zaplatený. Krajský súd konštatuje, že na základe rozsahu zopakovaného dokazovania boli preukázané nielen vzájomné zmluvné vzťahy medzi žalobcom a žalovaným, ale aj ich podmienenosť a závislosť, ako aj účel, ktorým bolo riešiť záväzky formou poskytnutia vzájomných plnení. Toto sú primárne a podstatné zhodnotenia vykonané krajským súdom. Takto preukázaný účel vzájomného vysporiadania si záväzkov v poskytnutí protiplnení bol rozhodným, pre ktorú skutočnosť v druhom rade bolo vyhodnotenie hmotno-právneho úkonu započítania zo dňa 31. 12. 2007 a v rámci sporového konania realizovaného procesného úkonu započítania.»

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol dostačujúce skutočnosti, pre ktoré odvolaniu žalovaného vyhovel a rozsudok okresného súdu č. k. 17 Cb 160/2009-113 z 15. júna 2010 zmenil tak, že žalobu sťažovateľa o zaplatenie sumy 2 594,90 € s príslušenstvom zamietol. V odôvodnení citoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, ako aj Občianskeho zákonníka a Občianskeho súdneho poriadku, ktorými sa pri svojom rozhodovaní spravoval a ktoré na vec aplikoval.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu konštatuje, že mu neprislúcha spochybňovať procesný postup krajského súdu a rovnako mu neprináleží meniť jeho z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné a dostatočne odôvodnené závery, ktoré sú výrazom jeho nezávislého rozhodovania. V zásade by ústavný súd bol takto v pozícii ďalšej prieskumnej inštancie v systéme všeobecného súdnictva, čo by bolo v rozpore s ústavným vymedzením jeho kompetencií.

Ústavný súd dospel k záveru, že z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu sú zrejmé dôvody, na základe ktorých ako odvolací súd dospel k záveru, že podmienky na potvrdenie prvostupňového rozsudku ani na jeho zrušenie nie sú splnené, a preto postupujúc podľa § 220 OSP rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a žalobu sťažovateľa zamietol. Ústavný súd nepovažuje dôvody, na základe ktorých krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu, za svojvoľné alebo arbitrárne.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu k námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku v rozpore s § 157 ods. 2 OSP odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podstatná časť sťažnosti smeruje proti tomu, že konanie odvolacieho súdu bolo v rozpore s procesnými zásadami priamosti a ústnosti, pretože odvolací súd rozdielne hodnotil dôkazy vykonané bezprostredne pred súdom prvého stupňa bez toho, aby si ich zopakovaním zadovážil rovnocenný podklad na závery o vierohodnosti vylúchaných osôb, resp. aby vo veci vykonal ďalšie dôkazy, ktoré súd prvého stupňa nevykonával.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ mal v tejto časti možnosť uplatniť námietky v odvolacom konaní. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní pred odvolacím súdom z 27. októbra 2011 (č. 1. 152 – č. 1. 154), ktorú si ústavný súd zadovážil, však vyplýva, že jeho právny zástupca na tomto pojednávaní výslovne uviedol, že *„K rozsahu vykonaného dokazovania a k jeho zopakovaniu na dnešnom odvolacom pojednávaní my nemáme žiadne pripomienky.“*.

Keďže, pokiaľ ide o túto časť sťažnosti, sťažovateľ uplatnil svoje výhrady a námietky až v sťažnosti podanej ústavnému súdu, teda nevyužil možnosť urobiť tak v konaní pred všeobecným súdom, bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2012